

У червні 2019 року споживча інфляція в річному вимірі уповільнилася до 9.0% (з 9.6% у травні). У місячному вимірі ціни знизилися на 0.5%. Фактичний показник інфляції залишився вищим за прогноз, опублікований в ["Інфляційному звіті" \(квітень 2019 року\)](#). Водночас відхилення від прогнозу суттєво скоротилося порівняно з травнем завдяки очікуваному вичерпанню впливу несприятливих факторів пропозиції. Темпи зростання базового ІСЦ відповідали квітневому прогнозу і залишалися порівняно високими через тиск з боку споживчого попиту та виробничих витрат.

Базова інфляція

Базова інфляція в червні залишилася на рівні 7.4% р/р. Жорстка монетарна політика продовжувала бути вагомим чинником, що стримував фундаментальний тиск на ціни, у тому числі через канал обмінного курсу.

Так завдяки зміцненню гривні впродовж першого півріччя 2019 року як до долара США, так і кошика валют країн – торговельних партнерів України тривало уповільнення зростання цін на непродовольчі товари (до 2.0% р/р). Зокрема, нижчими темпами зростали ціни на одяг та взуття, меблі, побутову техніку, автомобілі, а падіння цін на телевізори – поглибилося.

Темпи подорожчання послуг (14.0% р/р) залишалися майже незмінними з початку року. Уповільнення зростання цін на ринкові послуги стримується значними темпами зростання заробітних плат та стійким споживчим попитом. У червні прискорилося зростання цін на послуги відпочинку, ремонту, манікюру та фінансових послуг. Натомість це частково компенсувалося нижчими темпами зростання цін на послуги хімічного чищення, закладів охорони здоров'я, кінотеатрів, оренду житла, що частково може відображати курсові ефекти.

Зростання цін на продукти харчування з високим ступенем оброблення прискорилося (до 8.9% р/р). Зокрема, унаслідок скорочення пропозиції та підвищення світових цін на м'ясо прискорилося зростання вартості м'ясних продуктів (до 9.2% р/р).

Зміна цін на сирі продукти харчування

Зростання цін на сирі продукти харчування суттєво уповільнилося (до 7.8% р/р) насамперед за рахунок розширення пропозиції овочів нового урожаю, зокрема борщового набору. Так знизилися темпи зростання цін на цибулю та буряк, а капуста та морква виявилися навіть дешевшими, ніж рік тому. Також поглибилося падіння цін на яйця (до 43.2% р/р) з огляду на значний приріст продукції в птахівництві.

Натомість через несприятливі погодні умови ([аномально](#)

[високі температури та дефіцит опадів](#)) сезонне зниження цін у місячному вимірі на окремі овочі відкритого ґрунту було меншим, ніж минулого року, що зумовило прискорення зростання цін на них у річному вимірі. Через цей самий чинник ціни на полуницю залишилися вищими порівняно з минулорічними, а ціни на яблука суттєво зростали в місячному вимірі другий місяць поспіль. На тлі підвищення світових цін та негативних очікувань щодо цьогорічного урожаю цукрових буряків в Україні ціни на цукор також почали зростати.

Темпи зростання цін на молоко прискорилися (до 11.9% р/р) через підвищення світових цін у попередні періоди, і збільшення попиту на високоякісну продукцію за одночасного зниження пропозиції молока унаслідок подальшого скорочення поголів'я корів.

Зміна адміністративно регульованих цін

Темпи зростання адміністративно регульованих цін знизилися (до 17.0% р/р). Підвищення внутрішніх цін на природний газ уповільнилося до 10.2% р/р (у місячному вимірі – ціни знизилися) унаслідок суттєвого зниження цін на світових ринках і затвердження урядом нової методології встановлення цін для домогосподарств¹. Також повільнішими темпами зростали ціни на тютюнові вироби, послуги залізничного транспорту. Натомість прискорилося зростання вартості алкогольних напоїв, тарифів на водопостачання і каналізацію.

Зміна цін на паливо

Темпи зростання цін на паливо й надалі сповільнювалися (до 2.6% р/р). Це відбулося завдяки налагодженню постачання нафтопродуктів з Білорусі та РФ, частковій переорієнтації на внутрішніх постачальників та постачальників з Європи, а також поглибленню падіння світових цін на нафту в річному вимірі.

Промислова інфляція

У червні 2019 року суттєво сповільнилося зростання ІЦВ (до 4.5% р/р), оновивши п'ятирічний мінімум. За місяць ціни знизилися на 2.7%.

¹ З 01 червня 2019 року ціна на природний газ визначається відповідно до постанови уряду від [5 червня 2019 року № 485](#).

Визначальним фактором уповільнення промислової інфляції стало подальше зниження світових цін на природний газ, що сприяло зменшенню тарифів на постачання газу промисловим підприємствам. Цей чинник також сприяв падінню цін на електроенергію ТЕС. У результаті темпи зростання цін у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря стрімко знизилися (до 0.8% р/р). Під впливом зниження цін на природний газ уповільнилося зростання цін у добуванні сирової нафти та природного газу (до 13.1% р/р). Це також відобразилося й у сповільненні зростання цін у хімічній промисловості (до 0.1% р/р). За місяць також знизилися ціни у виробництві коксу та нафтопродуктів, однак у річному вимірі зростання дещо прискорилося (до 2.5% р/р) на тлі низької бази порівняння.

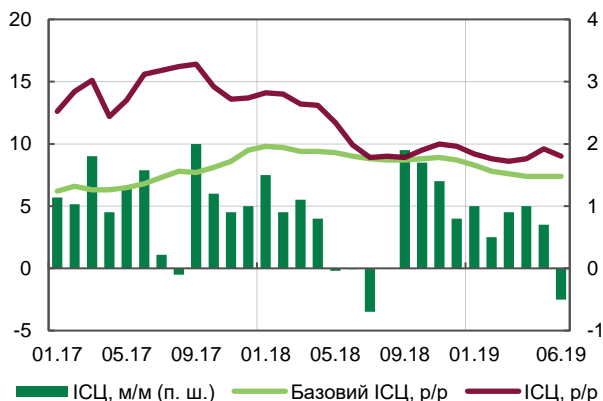
Дещо сповільнилося зростання цін у добуванні металевих руд (до 29.3% р/р). Однак темпи залишилися

високими внаслідок подальшого зростання світових цін на руду. Однак це не позначилося на цінах у виробництві металевих продукції, темпи падіння яких поглибилися (до 5.6% р/р) на тлі відповідних тенденцій на світових ринках сталі.

Зростання цін у виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів прискорилося (до 6.2% р/р). Так, на тлі підвищення відповідних світових цін збільшилися темпи зростання ціни у виробництві м'ясних продуктів (до 6.5% р/р), а ціни на цукор відновили зростання (на 5.0% р/р). Нижчий врожай пшениці попереднього року й надалі зумовлював прискорення зростання цін у виробництві хлібопродуктів (до 15.5% р/р). Дещо стримувало виробничу інфляцію в харчовій промисловості уповільнення зростання цін у виробництві молочних продуктів (до 10.5% р/р).

У червні 2019 року споживча інфляція сповільнилася завдяки очікуваному вичерпанню впливу несприятливих факторів пропозиції. Фундаментальний тиск на ціни стримувався жорсткою монетарною політикою Національного банку України, яка зокрема проявилася в зміцненні обмінного курсу гривні до кошика валют країн-партнерів

Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

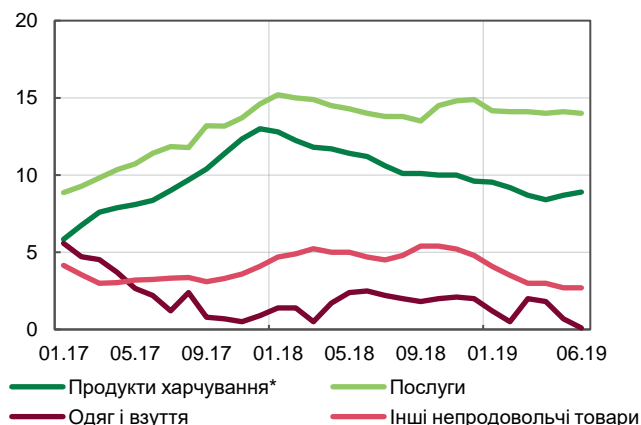
Небазова інфляція уповільнилася завдяки зниженню темпів зростання усіх основних її компонент

Графік 3. Основні компоненти небазового ІЦЦ, % р/р

Джерело: ДССУ.

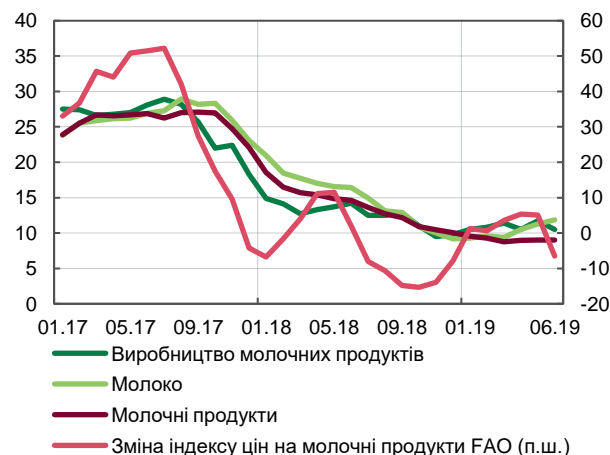
Графік 2. Основні компоненти базового ІЦЦ, % р/р

*З високим ступенем оброблення.
Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Підвищення світових цін у попередні періоди, скорочення поголів'я корів та високий попит на сировину стримувало уповільнення зростання цін на молочні продукти в Україні

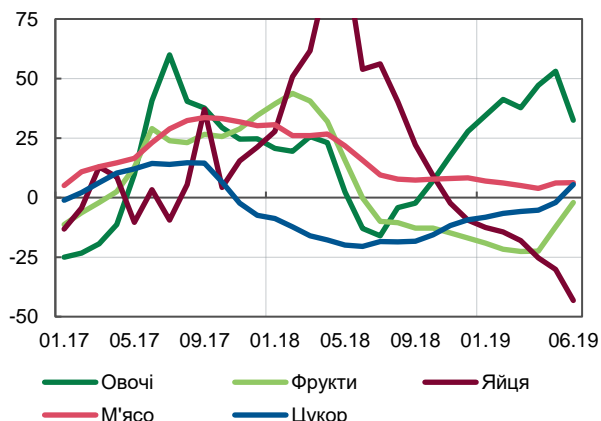
Графік 4. Зміна цін на молоко та молочні продукти, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ, FAO.

Зниження темпів зростання цін на овочі та поглиблення падіння цін на яйця компенсувало відновлення зростання цін на цукор та сповільнення падіння цін на фрукти

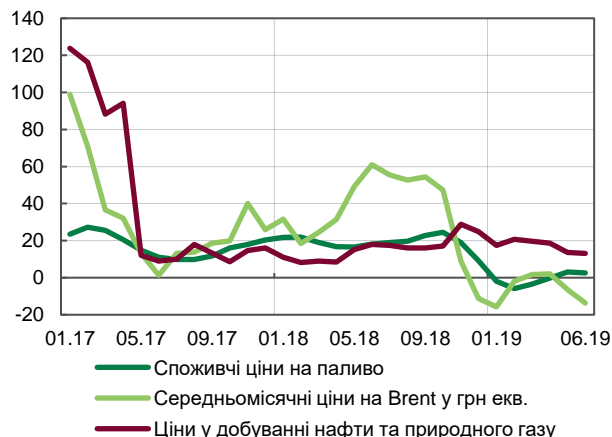
Графік 5. Ціни на окремі сирі продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

Ціни на паливо сповільнили зростання на тлі вирішення проблем з постачанням нафтопродуктів з Білорусі та РФ, а також завдяки прискоренню падіння цін на нафту

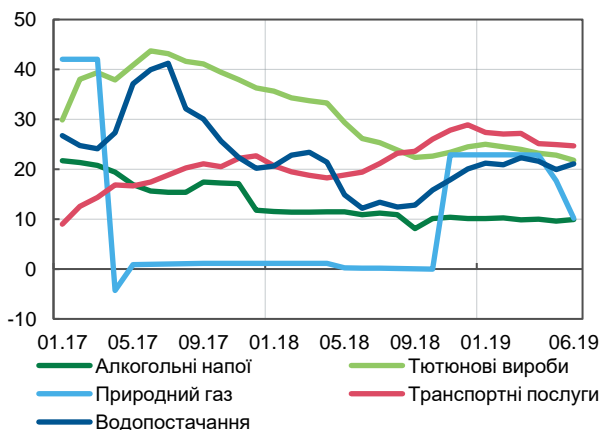
Графік 6. Індекси цін на паливо, % р/р

Джерело: ДССУ, Thomson Reuters.

Темпи зростання адміністративно регульованих цін знизилися передусім завдяки уповільненню зростання цін на природний газ

Графік 7. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

Зниження цін на природний газ також сприяло зниженню промислової інфляції, яка досягла п'ятирічного мінімуму

Графік 8. Індекс цін виробників, %

Джерело: ДССУ.

Цей чинник вплинув також на ціни й в інших галузях – уповільнилося зростання цін у добувній та хімічній промисловості

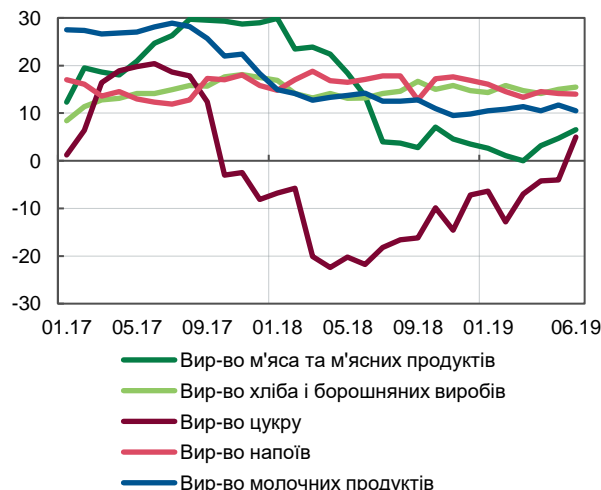
Графік 9. Ціни в окремих галузях промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Темпи зростання цін у харчовій промисловості підвищилися, у тому числі під впливом зростання світових цін на м'ясо та цукор

Графік 10. Ціни в окремих видах харчової промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Таблиця 1. Зміна цінних індексів ІСЦ

	Частка ІСЦ для 2019 року, %			% р/р			Червень 2019 року, % м/м
	2017 рік	2018 рік		квітень	2019 рік травень	червень	
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	13.7	9.8	8.8	9.6	9.0	-0.5
Базова інфляція	59.3	9.5	8.7	7.4	7.4	7.4	0.0
Небазова інфляція*	40.7	19.4	10.7	10.8	12.9	11.7	-1.2
сирі продукти	20.0	23.5	3.3	5.1	9.3	7.8	-3.0
адміністративно регульовані тарифи та ціни	16.8	16.1	18.0	18.2	17.6	17.0	0.7
паливо	3.9	20.0	9.1	-0.2	3.1	2.6	-0.2
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	45.4	17.7	7.8	7.4	9.2	8.5	-1.1
Алкогольні напої, тютюнові вироби	8.3	20.7	17.9	17.0	16.4	15.9	1.2
Одяг і взуття	5.3	0.9	2.0	1.8	0.7	0.1	-3.0
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	4.9	10.6	10.6	13.2	12.3	10.4	-1.4
утримання будинків та прибудинкових територій	0.2	47.5	23.7	15.2	14.6	13.2	0.8
водопостачання	0.1	20.2	19.9	21.5	19.8	21.1	1.2
гаряча вода	0.2	0.9	3.2	15.2	16.6	16.6	0.0
природний газ	1.2	1.2	22.9	22.9	17.7	10.2	-6.4
центральне опалення	0.8	3.8	5.2	19.5	19.5	19.5	0.0
електроенергія	0.9	28.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Транспорт	11.4	16.7	12.9	8.1	9.0	8.7	0.3
Зв'язок	3.1	9.1	15.1	17.3	16.6	16.0	-0.2
Освіта	1.3	14.9	13.4	13.3	13.3	13.2	0.4

Таблиця 2. Окремі компоненти ІЦВ

	Частка ІЦВ для 2019 року, %**			% р/р			Червень 2019 року, % м/м
	2017 рік	2018 рік		квітень	2019 рік травень	червень	
Індекс цін виробників	100.0	16.5	14.2	7.3	8.5	4.5	-2.7
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	15.2	30.4	14.3	14.3	19.9	18.7	0.6
Добування кам'яного вугілля	2.9	47.8	5.4	12.3	7.6	7.3	-0.2
Добування сирої нафти і природного газу	5.3	16.1	24.9	18.7	13.7	13.1	0.2
Добування металевих руд	5.8	29.3	8.2	11.6	31.6	29.3	1.3
Переробна промисловість	65.3	18.5	7.4	2.6	2.5	2.5	-0.4
Вир-во харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	20.2	12.5	7.0	4.7	5.0	6.2	0.7
Вир-во коксу та продуктів нафтоперероблення	3.9	43.0	-3.1	7.4	0.3	2.5	-1.6
Вир-во хімічних речовин і хімічної продукції	2.7	21.9	7.7	3.2	1.4	0.1	-1.3
Вир-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	1.4	11.0	16.7	15.1	14.8	13.6	0.4
Вир-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.2	12.5	12.6	9.9	8.9	8.4	0.4
Металургійне вир-во, вир-во готових металевих виробів, крім виробництва машин та устаткування	18.5	26.9	5.6	-5.8	-4.0	-5.6	-2.3
Вир-во автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	2.9	17.9	17.3	8.5	7.2	6.9	1.1
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	18.5	4.0	29.8	12.7	15.3	0.8	-8.9

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ за рахунок застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на основі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2018 рік.

Список скорочень:

ІСЦ	індекс споживчих цін	р/р	у річному вимірі, порівняно з відповідним місяцем/періодом попереднього року
ІЦВ	індекс цін виробників		
ДССУ	Державна служба статистики		
ЖКГ	житлово-комунальне господарство	м/м	порівняно з попереднім місяцем, у місячному вимірі
е/е	електроенергія	п. ш.	права шкала